

FLANDRA

STUDANTO

MONATA ALDONO AL
FLANDRA ESPERANTISTO

REDAKCIA ADRESO : PETER BENOITLAAN 95, GENTBRUGGE

Woordsoorten

LIDWOORDEN — ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN — BIJ-
VOEGLIJKE NAAMWOORDEN — WERKWOORDEN —
VOORNAAMWOORDEN — BIJWOORDEN — TELWOORDEN
— VOORZETSLS — VOEGWOORDEN — TUSSCHEN-
WERPSELS.

HET LIDWOORD — (ARTIKOLO).

Men heeft tweeërlei lidwoorden :

A) Van bepaaldheid : de — het.

V.B. : Neem het boek (bepaald boek).
Geef den brief (bepaalde brief).

B) Van onbepaaldheid : een.

V.B. : Neem een boek (gelijk welk boek).
Geef een brief (gelijk welke brief).

Esperanto heeft alleen het lidwoord van bepaaldheid.

A) Het lidwoord van bepaaldheid (de — het) wordt in 't Esperanto altijd vertaald door LA.

V.B. : De vader — De moeder — Het kind.
La patro — La patrino — La infano.

B) Het lidwoord van onbepaaldheid wordt in 't Esperanto niet vertaald.

V.B. : Een vader — Een moeder — Een kind.
Patro — Patrino — Infano

Verwar het lidwoord EEN niet met het telwoord EEN.

V.B. : Ik heb één hoofd en twee oogen.
Mi havas unu kapon kaj du okulojn.

N. T. — Wanneer een voorzetsel (tra, de enz.) op een klinker eindigt en gevolgd wordt door het lidwoord (la), dan kan men de « a » van « la » weglaten en vervangen door een alkappingsteeken.

V.B. : De l' mondo.

ZELFSTANDIG NAAMWOORD (SUBSTANTIVO).

Woorden, die personen, dieren of zaken enz. aanduiden worden zelfstandige naamwoorden genoemd en eindigen in 't Esperanto altijd op O.

V.B. : Zoon — Hond — Steen — Vriendŝchap.
Filo — Hundo — Ŝtono — Amikeco.

Men heeft zelfstandige naamwoorden :

A) Die waarneembaar zijn met onze zintuigen. (konkretaj substantivoj).

V.B. : Ijzer — Tafel — Venster — Meisje.

Fero — Tablo — Fenestro — Kuabino.

B) Die aldus gedacht worden (abstraktaj substantivoj).

V.B. : Vriendschap — Liede — Het waarom.
Amikeco — Amo — La kialo.

N. T. — Kan men voor een woord een lidwoord plaatsen, dan is het woord een zelfstandig naamwoord.

V.B. : Papier — Het papier ; Liefde — De liefde.

BIJVOEGLIJK NAAMWOORD (ADJEKTIVO).

Het bijvoeglijk naamwoord zegt ons hoe de menschen, dieren, zaken enz. zijn.

V.B. : Het schoon huis : Het huis is schoon.
De hooge toren : De toren is hoog.

De bijvoeglijke naamwoorden eindigen in 't Esperanto op A.

V.B. : Het schoon huis : Het huis is schoon.
La bela domo : La domo estas bela.

N. T. — In 't Esperanto mag men het bijvoeglijk naamwoord voor of na het zelfstandig naamwoord plaatsen.

V.B. : La bela domo : La domo bela.

La granda blanka ĉevalo : La granda ĉevalo blanka.

Enkelvoud (ununombro, singularo (z1)).

Meervoud (multnombro, plurnombro, pluralo (z1)).

In 't Esperanto wordt het meervoud gevormd door toevoeging van letter j. — Deze regel geldt zoowel voor zelfstandige, als voor bijvoeglijke naamwoorden.

V.B. : Kind : Infano ; Kinderen : Infanoj.

Lange straat : De straat is lang.

Longa strato : La strato estas longa.

Lange straten : De straten zijn lang.

Longaj stratoj : La stratoj estas longaj.

OPGELET !

Sur la fenestrobreto kuŝas **ruĝa** kaj **blanka** rozoj.

Sur la fenestrobreto kuŝas **ruĝaj** rozoj kaj **tulipoj**.

En la koridoro staras du **grandaj** kaj unu **malgranda** kestoj.

OEFENINGEN.

Traduki Oef. in A. — 1. Ik eet met den mond en snuif met den neus.

2. — Januari is de eerste maand van het jaar, April de vierde, November de elfde, December de twaalftde. 3. — De vogel vliegt in de kamer, hij is in de kamer en vliegt in haar, maar zie, daar vliegt hij buiten, den hoer in, op den grooten boom. 4. — De moeder van Johano kan noch lezen noch schrijven en toch is zij vernutig. 5. — Het meisje leest mijn boek niet maar het dagblad van vader. 6. — De kat zit op de bank voor het venster. Zij springt van de bank en zet zich op een stoel. 7. — Het was schoon zomerweder. De zon scheen fel en de lucht was helder blauw. 8. — Zij moesten niet 20 fr. maar 26 fr. betalen voor het boek, want het was ingebonden. 9. — Ik dacht dat deze kamer veel grooter was, ik wist niet dat ze zoo klein was, ze kan niet meer dan een zestal personen bevatten. 10. — Ik heb die brief niet geschreven maar mijn zuster. 11. — Uw grootvader is de jongste van al de ouderlingen in het gesticht. 12. — Mijn buurman heeft 5 kinderen : 2 meisjes en 3 jongens. Het oudste meisje is naaister en de jongste jongen is 2 jaar.

Vul in en vertaal. Oef. V. A. 1. — Rajd... sur (uiterst mager) ĉeval..., ĉi vojaĝis tri tag... 2. — Mi aĉetis tri metr... (van deze stof). 3. — Kiam la vintr... (zal eindigen) mi vojaĝ..., al (Frankrijk). 4. — Mi aĉetis (voor) la infanoj tablet... kaj (enkele stoeltjes). 5. — Patro kaj patrino kune (worden ouders genoemd). 6. — La lignist... vend... (hout), kaj la lignajist... (maakt) tablojn, ŝĝoj... kaj (andere houten voorwerpen). 7. — Li sidas apud la tabl... kaj (sluimert). 8. — Mi (denk) ke, malgraŭ la frosteg... la gerani... ankoraŭ estos (bloeibaar). 9. — (Voor) mult... jar... vivis unu

reg..., kiu (zoo zeer) ŝatis la nov... vest..., ke li elspez... (zi'n) mon... nur por esti bel... vesita. 10. — Mi lav... (mij) en (mijn) ĉambro... kaj ŝi lav... (zich) en la (hare). 11. — El mi... du infano... Karo kant... (het best). 12. — (Dat) dom... ne estas (bewoond). 13. — Mi aĉetis nigr... (jas en broek). 14. — (Nadat wij geeten hadden), ni tuj eklabor... 15. — Vi dir... (onzin), mi... amik...

Vertaal in Esperanto. Oef. VI. 1. — Binden (4) V. B. ligi — kunigi — bindi — densigi.

Bijten (2), Ageni (3), Afvaardigen (2), Gulzig (2), Heelal (2), Inwikkelen (3).

Vernum uw woordenschat. — Vortoj kiuj rilatas al la homa korpo : Kapo, haroj, cerbo, tempioj, frunto, okulo, okulharoj, brovoj, palpebroj, vangoj, nazo, naztruo, oreloj, buŝo, dentoj, dentekarno, lipoj, lango, mentono, makzelo, barbo, lipharoj, vangharoj, kolo, gorĝo, nuko, iaringo, ŝultro, akselo, brakoj, kubuto, manradiko, puŝo, pugno, mano, fingroj, ungoj, brusto, ripo, stomako, ventro, dorso, spino, vertebro, ienoj, ingveno, femuro, genuo, patelo, kruro, tibikarno, piedo, maeolo, plando, karkano, intesto, koro, hepato, bronko, pumo, veziko, ŝeno, haŭto, karno, graso, ostoj, medolo, muskolo, nervoj, arterio, vejno, artikoj, sango, galo, salivo, larmoj, ŝvito, skeleto, kadavro.

Verbetering van Oef. II. 1. — Dokiero Zamenhof estas la kreinto (aŭtoro) de Esperanto. 2. — La patrino verŝas varman kafon en tason (richtings n). 3. — Ĉu ĉiuj tiuj kongresanoj parolas la francan kaj anglan lingvojn ? 4. — Multaj homoj tre satas la vintron, ĉar la vintraj vesperoj ofte povas havi intiman karakteron. 5. — Mi metas mian manon sur la balustradon (richtings n). 6. — Virinoj ne portas la ŝamajn vestaĵojn kiel viroj. 7. — Oni elektis lin kiel urbestron (vilagestron, komunumestron). (Urbesoro, behoort bij het voorwerp dus krijgt de Acc. n). 8. — Ni iras en la ĉambro (eniras la ĉambro) kaj eksidas (sidiĝi is onlogisch) ĉirkaŭ la tablo. 9. — La vetero estis tre bela hieraŭ matene (la hieraŭan matenon). 10. — Li revenis malsana (ziek is hier bep. van gesteldheid, die de toestand van het onderwerp aangeeft gedurende de handeling). 11. — Kutime (ordinare), li promenas kun sia (zijn eigen) (of) lia fratineto. 12. — Ĉu vi deziras ierni bone paroli Esperanton ? 13. — La vagonaro preterveturas hejverdaĵn herbejojn, malhelverdaĵn arbarojn, fruktodonajn (fekundajn) kampojn, valojn, montetojn, vilaĝojn kaj urbojn (veturas preter helverdaĵ herbejoj, k.t.p.)

Verbetering van Oef. III. 1. — La libretoj estis dissenditaj for en la mondon (richtings n). 2. — Troa ambicio estas la fonto de malfeliĉo. 3. — Li prenis siajn aĵojn sur la ŝultron (richtings n) kaj ekiris. 4. — Ili restis en la ĉeturbo dum tri tagoj. 5. — Li kaj lia (ŝia) amiko veturis per la aŭtomobilo al Parizo. 6. — Mi prezentis mian proponon nur kiel ekzemplon (zie oef. II A. 7.) 7. — Parizo estas la koro de Francujo (Francio, Franclando). 8. — Kiel respondo, je (of) al via letero, mi sendas ĉi tiun karton. 9. — Oni akceptis lin kiel reĝon (of) kiel reĝo. 10. — Mi rapide senŝeligis la terpomojn, kaj purigos la endivion.

Verbetering van Oef. I. — 1. Homo, kiu glitkuras, estas glitkuranto. 2. komencanto. 3. legantino. 4. parolanto. 5. petanto. 6. rakontantino. 7. parolanto. 8. batalonto. 9. kantantino. 10. petinto.

GESCHIEDENIS VAN ESPERANTO.

Nu we weten in welk milieu Zamenhof opgroeide, nu we gezien hebben hoe in zijn geboortestadje de verscheidenheid van talen een gedurige aanleiding was tot vechtpartijen en misverstanden, zoo zullen we ook beter den ontwikkelingsgang van de idee van de internationale taal in Zamenhof kunnen volgen. We hebben reeds opgemerkt hoe Zamenhof als kind de gebeurtenissen om zich heen met verstandigen en doordringenden blik eenerzijds, met warm en ontvankelijk hart anderzijds volgde, en hoe hij na lang denken tot de slotsom was gekomen dat een algemeen wederzijdsch mondeling begripen een wederzijdsch begripen van hart tot hart met zich zou brengen. Hij had een bijzondere liefde voor de talen, liefde die hij voor een groot deel van zijn vader had overgeërfd. Deze was tamelijk

lang om zijn uitgebreide talenkennis werkzaam geweest bij den Russischen censurdienst. Toen de gansche familie in '18 naar Warschau verhuisde liep de kleine Ludoviko er gymnasium, waar hij de klassieke taalen studeerde. Met hartstocht leerde hij Grieksch en Latijn en terugdenkende aan deze laatste eertijds internationaal gebruikte taal droomde hij er reeds van de wereld te doorreizen en met vurige woorden alle menschen er toe aan te zetten die doode taal weer levend te maken door ze voor hun gemeenschappelijke betrekkingen te gebruiken. Spoedig zag hij echter dat droombeeld door zijn heider verstand in stukken vallen: Latijn is een taal vol nuttelooze vormen, onderwetsche wendingen en uitdrukkingen, heelemaal niet aangepast aan onze geëvolueerde en nog steeds zoo snel evolueerende eeuw. Hij wist dat het aanleeren van het Latijn uit zichzelf reeds slechts voor een geringe minderheid mogelijk was, en dat juist wilde hij vermijden: alle menschen, zonder onderscheid van rang of stand of land moesten elkaar rechtstreeks begrijpen en niet alleen een elite. Een doode taal bleek dus een onmogelijkheid. — Dit was een pijnlijke ontgoocheling voor den jongen student. Maar wilskrachtig en moedig als hij was, ging zijn onrustig brein verder zoeken — in een ander uiterste. Zou hij, door het kunstmatig samenstellen van nieuwe woorden aan alle begrippen geen eigen naam kunnen geven. Zoo hij aan de woorden: ba, ca, da....., aba, aca, ada..... abe, ace, ade, enz. een vaste betekenis gaf van tafel, stoel, vader, pot, enz., enz. zou hij aldus geen taal kunnen zelf maken, heelemaal kunstmatig in wezen en in bouw? Dadelijk zag hij echter het onzinnige, onmogelijke en zelfs dwaze van zoo 'n taal in en alzo liet hij zijn tweede plan voor kunstmatige taal uit willekeurig gekozen elementen samengesteld, varen en met nieuwen moed, zeker van te vinden, dacht hij verder, zocht hij verder.....

Notindaj esprimoj.

Ensendis Sro H. R. el Mechelen.

Superbrui la tumulton.

Enkalkulante la ontajn elspezojn.

Alberto I reĝis de 1909 ĝis 1934.

Kiomope ni estas.

Respondo(j) de la redakcio.

J. C. Antwerpen. — 1. Het alfabet wordt uitgesproken als volgt: a, bo, co enz. U geeft « ŭ ». Ik zie niet in hoe deze klinker uit te spreken.

Niettegenstaande de nauwkeurige verbetering is mij het foutje toch ontsnaapt. In het alfabet wordt « ŭ » uitgesproken als « ŭo ».

Vraag II. — klinkers worden kort uitgesproken zegt U. Witterijck geeft « a » als in dagen (lang dus). — Volgens Zamenhof..... elparolu ilin malfermite. Ergens las ik dat de klinkers noch lang noch kort mogen uitgesproken worden.

U zelf bekend dus, dat het een mengeling is van persoonlijk goeddunken. Wanneer ik in het vorige nummer verklaarde dat klinkers kort worden uitgesproken, bedoelde ik wel dat b.v.: homo moet worden uitgesproken als hómó maar niet als hómô. Univers. Esp. Kongres 1927 Dr. Privat... Pri vokaloj li (Zamenhof wordt bedoeld), diris, ke ni eiparolu ilin malfermite, same kiel en la slavaj kaj la itaia lingvoj. Dat deze verklaring onze richtlijn weze.

IIde vraag. — Voor sterfelijk geeft U mortipova. Ik las ergens mortdeva. Is deze vertaling niet beter?

Iste. Ik zou niet mortdeva maar wel mortideva gebruiken. Het is juister.

2de. Andersom moet ik bekennen dat « mortideva » wel in veel gevallen juister is dan mortipova. B.v. De mensch is sterfelijk. — La homo estas mortideva, hoewel mortipova toch niet foutief zou zijn. De voorkeur geef ik nochtans aan mortipova of beter ne mortipova in de zin: De ziel is onsterfelijk: La animo estas nemortipova.

LA KONSILANTO PRI LA ESPERANTA GRAMATIKO

door G. J. Degenkamp.

In dit boekje gaat de schrijver in 70 artikelen wat dieper in op verschillende regels der grammatika.